

DECIZIE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu,

în cauza civilă la cererea depusă de Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societate pe Acțiuni împotriva lui Igor Berlinschi cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a încetat, din oficiu, procedura de apel, la cererea de apel depusă de Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societatea pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu,

c o n s t a t ă:

La 19 decembrie 2017, prin intermediul poștei (f.d.29), ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Berlinschi solicitând încasarea datoriei în sumă de 7053,59 de lei, cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 270 de lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 1000 de lei.

Prin hotărârea din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Moldcell” SA împotriva lui Igor Berlinschi cu privire la încasarea datoriei.

La 30 octombrie 2018, ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri.

Prin încheierea din 25 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul stagiar Natalia Covaliov, în interesele ÎM „Moldcell” SA, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel și s-a remis avocatului stagiar Natalia Covaliov cererea de apel cu toate anexele prezentate.

La 14 martie 2019, prin intermediul poștei (f.d.94), ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a declarat recurs împotriva încheierii din 25 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin decizia din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu; s-a

casat încheierea din 25 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea depusă de Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societatea pe Acțiuni împotriva lui Igor Berlinski cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

La 07 iunie 2019, ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a înregistrat apelul împotriva hotărârii din 24 septembrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de încasare a datoriei și a compensației în mărime de 5343,59 de lei, a penalității în sumă de 1710 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1000 de lei și a taxei de stat în sumă de 473 de lei.

Prin încheierea din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat, din oficiu, procedura de apel, la cererea de apel depusă de ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, împotriva hotărârii din 24 septembrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Moldcell” SA împotriva lui Igor Berlinski cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 19 decembrie 2019, prin intermediul poștei (f.d.132), ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a declarat recurs împotriva încheierii din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel greșit a constatat faptul că avocatul Eugeniu Bujoreanu nu a avut împuterniciri de a declara apel, deși, a fost anexat mandatul avocatului cu indicarea tuturor împuternicirilor prevăzute la art. 81 Cod de procedură civilă. Concomitent, a menționat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, deoarece conform recomandării nr. 22 a Curții Supreme de Justiție, este în drept să reprezinte persoana în cazul în care acționează din numele unei persoane, împuternicită de o altă persoană în baza procură și care a semnat mandatul avocatului. În continuare, a specificat că în baza contractului de asistență juridică încheiat cu ÎM „Incaso” SRL a fost împuternicit să reprezinte interesele ÎM „Moldcell” SA, inclusiv având dreptul de a semna și a depune dosarul în judecată, fapt confirmat prin împuternicirile acordate pe verso-ul mandatului de avocat. Astfel, a opinat că reclamantul nu este reprezentat de o altă persoană juridică, însă de avocat în baza mandatului, împuternicirile căruia au fost semnate de administratorul SRL „Incaso”, Veaceslav Mîrza, în baza procurii eliberate de SA „Moldcell”, inclusiv conform art. 1034 alin.(2) Cod civil.

De asemenea, a precizat că în contextul recomandării nr. 22 a Curții Supreme de Justiție și în raport cu normele de drept pertinente, semnarea mandatului avocatului de către un reprezentant împuternicit în baza procurii este legală și veritabilă. Or, prin modificările operate în art. 75 Cod de procedură civilă prin Legea nr. 102 din 28 mai 2010, s-a exclus dreptul persoanei care nu este avocat de a fi reprezentant în instanțele judiciare, însă nu a interzis dreptul persoanei fizice sau juridice de a încheia acte juridice personal sau prin reprezentant. Astfel, prevederile art. 75, art. 80 Cod de procedură civilă urmau a fi aplicate în coroborare cu prevederile Codului Civil cu privire la reprezentare, procură și mandat. Încheierea instanței de apel este adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept procesual.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 17 octombrie 2019, iar ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a declarat recurs la 19 decembrie 2019, prin intermediul poștei (f.d.132).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii participanților la proces la 05 decembrie 2019, conform scrisorii de însoțire (f.d.127), iar ÎM „Incaso” SRL- la 04 decembrie 2019, prin intermediul poștei electronice (f.d.128). Astfel, recursul declarat este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Prin hotărârea din 24 septembrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Moldcell” SA împotriva lui Igor Berlinski cu privire la încasarea datoriei (f.d.69-74).

La 30 octombrie 2018, ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 24 septembrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central (f.d.78), însă a fost restituită prin încheierea din 25 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel cu remiterea cererii de apel cu toate anexele prezentate (f.d.84-87).

Ca urmare a contestării cu recurs, încheierea din 25 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost casată prin decizia din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel (f.d.102-106).

Ulterior, la 07 iunie 2019, de către ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a fost înregistrată cererea de apel împotriva hotărârii din 24 septembrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central și dovada de plată a taxei de stat (f.d.111-113).

Prin încheierea din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat, din oficiu, procedura de apel la cererea de apel depusă de ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, împotriva hotărârii din 24 septembrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central (f.d.122-126).

La restituirea cererii de apel prin încheierea contestată, instanța de apel citând prevederile art. 2 alin.(1), art. 10 alin.(1), (3), art. 75 alin.(2), (3), art. 80 alin.(1), (7), art.81, art. 365 alin.(3), art. 369 alin.(1) lit.d), art. 374 alin.(4) lit.b) Cod de procedură civilă, art. 8, art. 11 alin.(2) al Legii cu privire la avocatură, pct.6 subpct. 2) lit. a),b) din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013, art.69 alin.(4) al Legii privind societățile pe acțiuni, art. 33 alin.(1) lit. m) al Legii privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, art. 666 alin.(1), art.

1030 alin.(1), art. 1043 Cod civil, a reținut, în esență, că avocatul Eugeniu Bujoreanu a declarat apel împotriva hotărârii din 24 septembrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, fără a avea împuterniciri. Or, mandatul pe numele său la capitolul „client” este semnat de Veaceslav Mîrza, fiind aplicată ștampila ÎM „Incaso” SRL, pe când apelant este ÎM „Moldcell” SA.

Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind încetarea din oficiu a procedurii de apel la cererea de apel depusă de ÎM „Moldcell” Societatea pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, împotriva hotărârii din 24 septembrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare.

Totodată, Colegiul evocă că în virtutea prevederilor art. 374 alin. (4) lit. b) Cod de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La caz, pornind de la faptul că prin încheierea din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost acceptată spre examinare cererea de apel depusă de ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu (f.d.116), instanța de apel a încetat procedura de apel din oficiu.

În continuare, Colegiul accentuează că în contextul prevederilor art. 360 alin.(1) lit. a), b) Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare apel: a) părțile și alți participanți la proces; b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

În temeiul art. 365 alin.(3) Cod de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

Prin citarea succesivă a prevederilor legale procesuale ce reglementează reprezentarea în instanța judecătorească a persoanelor juridice și formularea împuternicirilor reprezentantului coroborându-le cu situația de fapt, Colegiul consideră necesar de a evidenția motivele decisive soluției la caz.

Astfel, în conformitate cu art. 75 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați. Conducătorul organizației își confirmă împuternicirile prin documentele prezentate în judecată ce atestă funcția sau calitatea lui de serviciu ori, după caz, prin actele de constituire. În caz de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice, interesele ei pot fi reprezentate de administratorul din oficiu sau de lichidator, desemnați în condițiile legii.

În temeiul art. 80 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, împuternicirile persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege. Procurile eliberate în numele persoanei juridice conform actelor de constituire se semnează de către administrator sau de către altă persoană

împuțernicită. Valabilitatea procurii care confirmă împuțernicirile reprezentantului în instanță de judecată încetează în temeiul art.255 din Codul civil.

Conform alineatului 7 al aceluiași articol, împuțernicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă stipulează că împuțernicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuțerniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Sub acest aspect, Colegiu reiterează că, în speță, deși, părți în proces sunt ÎM „Moldcell” SA și Igor Berlinschi, apelul împotriva hotărârii din 24 septembrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, a fost declarat de către avocatul Eugeniu Bujoreanu, acționând în baza împuțernicirilor delegate de către Veaceslav Mîrza, administrator ÎM „Incaso” SRL.

În confirmarea împuțernicirilor de a acționa în numele ÎM „Moldcell” SA, la declararea apelului, avocatul Eugeniu Bujoreanu a prezentat mandatul seria MA nr.1353682 din 28 septembrie 2018, contrasemnat pe verso la rubrica „semnătura clientului” de către Veaceslav Mîrza, fiind aplicată ștampila ÎM „Incaso” SRL (f.d.77).

Aici este de remarcat că ulterior la materialele cauzei, la declararea recursului împotriva încheierii din 25 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost anexat mandatul seria MA nr.1394521 din 11 martie 2019 pe numele avocatului Eugeniu Bujoreanu, la fel, fiind semnat pe verso la rubrica „semnătura clientului”, conform mențiunii, de către Directorul General Veaceslav Mîrza și aplicată ștampila ÎM „Incaso” SRL (f.d.91).

La acest capitol, Colegiul precizează că mandatul eliberat pe numele avocatului Eugeniu Bujoreanu are inserate pe verso împuțerniciri conform prevederilor pct. 6 subpct.2) lit. a) al Hotărârii Guvernului RM cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013. Or, în sensul acestei reglementări legale, pe verso mandatului obligatoriu se înserează împuțernicirile avocatului, doar că aceste împuțerniciri nu au fost contrasemnate de către organul de administrare al ÎM „Moldcell” SA.

Totodată, pe verso mandatului obligatoriu se indică: a¹) numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului, aceste dispoziții sunt expres stipulate în pct. 6 subpct. 2) lit. a) al Hotărârii Guvernului RM nr. 158 din 28 februarie 2013, amintite anterior.

La caz, Colegiul menționează că împuțernicirile inserate pe verso-ul mandatului avocațial pe numele lui Eugeniu Bujoreanu sunt contrasemnate la „semnătura clientului” de către Veaceslav Mîrza și aplicată ștampila ÎM „Incaso” SRL.

Revenind la părțile litigiului dat, Colegiul reiterează că, în speță, părți sunt: ÎM „Moldcell” SA, având calitatea procesuală de reclamant și Igor Berlinski, care deține calitatea procesuală de pârât.

În această ordine de idei, în contextul normelor de drept procesual precitate privind reprezentarea legală și formularea împuternicirilor, Colegiul notează că instanța de apel corect a reținut că împuternicirile urmau a fi acordate de către ÎM „Moldcell” SA și respectiv mandatul avocațial urma a fi contrasemnat de către organul abilitat al persoanei juridice, parte în proces.

Prezintă importanță și faptul că în temeiul pct. 8 al Hotărârii Guvernului RM nr. 158 din 28 februarie 2013, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Pornind de la criticile recurentului aduse precum că la materialele cauzei a fost anexată procura eliberată de ÎM „Moldcell” SA prin care împuternicește ÎM „Incaso” SRL, în persoana lui Veaceslav Mîrza, de a reprezenta interesele în instanța de judecată, de a semna și a depune cerere de chemare în judecată, precum și de dreptul de substituie a drepturilor indicate în procură, Colegiul menționează că la materialele cauzei într-adevăr este anexată o procură eliberată de ÎM „Moldcell” SA pe numele ÎM „Incaso” SRL. Doar că aici urmează de a fi aratat faptul că procura existentă la dosar este datată cu 30 iunie 2016, cu mențiunea - valabilă până la data de 31 decembrie 2017 (f.d.25), pe când apelul din numele ÎM „Moldcell” SA, în interesele căruia a acționat avocatul Eugeniu Bujoreanu, a fost înregistrat la 30 octombrie 2018 (f.d.78) și ulterior la 07 iunie 2019 (f.d.112).

Prin prisma alegațiilor redade în recurs precum că delegarea împuternicirilor către avocat s-a realizat de către ÎM „Incaso” SRL, în calitate de mandatar, deoarece ar dispune de dreptul de a semna împuternicirile în baza procurii eliberate de ÎM „Moldcell” SA, Colegiul nu neagă faptul că Codul Civil stipulează posibilitatea de reprezentare în baza contractului de mandat, doar că reprezentarea în baza contractului de mandat nu este aplicabilă speței. În acest sens, Colegiul reține ca fiind relevantă ipoteza instanței de apel precum că prevederile Codului de Procedură Civilă se aplică prioritar în raport cu prevederile Codul Civil, având în vedere că vizează exclusiv modalitatea de reprezentare în fața instanței de judecată.

În altă ordine de idei, conform art. 1030 alin. (1) Cod civil, în redacția în vigoare la data semnării mandatului avocațial, 28 septembrie 2018, prin contractul de mandat o parte (mandant) împuternicește cealaltă parte (mandatar) de a o reprezenta la încheierea de acte juridice, iar aceasta, prin acceptarea mandatului, se obligă să acționeze în numele și pe contul mandantului.

Conform art. 1034 alin.(2) Cod civil, mandatarul poate încheia toate actele care pot fi deduse din împuternicirile lui și care sunt necesare pentru îndeplinirea mandatului.

Corelând normele de drept citate cu situația de fapt, Colegiul arată că instanța de apel, la caz, just a reținut că contrasemnarea mandatului putea fi realizată doar de către organul abilitat al persoanei juridice, parte în proces, în situația în care

legislația în vigoare la acest capitol este strictă și certă, statuând expres despre faptul că procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați. Or, normele de drept procedural menționate *supra* redau expres modalitatea de acordare a împuternicirilor și reprezentarea în instanță în cadrul unui proces civil a unei persoane juridice.

Adițional, Colegiul atestă lipsa la materialele cauzei a unor înscrisuri în care s-ar identifica faptul că semnatarul mandatului avocațial, eliberat pe numele lui Eugeniu Bujoreanu, ar face parte din organul de administrare, care i-ar acorda dreptul în sensul legislației pertinente de a semna în numele persoanei juridice mandatul avocațial.

Concomitent Colegiul precizează că art. 5 alin. (1), (2), (3) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 prevede că orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul pentru a fi consultată și reprezentată de acesta în materie juridică. Statul asigură accesul la asistența juridică calificată tuturor persoanelor în condițiile prezentei legi. Persoanele fizice și juridice sunt în drept să beneficieze, în modul stabilit, de asistența juridică a oricărui avocat în bază de acord al părților.

Colegiul apreciază ca fiind pertinentă referirea instanței de apel la prevederile art. 11 alin. (2) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, conform cărora nu se admite acordarea de către avocat a asistenței juridice de reprezentare a intereselor în instanțele de judecată în alt temei decât în baza contractului de asistență juridică înregistrat la cabinetul avocatului sau la biroul asociat de avocați.

La caz, Colegiul evidențiază că la materialele cauzei lipsește un contract în sensul normei citate, care ar fi fost încheiat nemijlocit între ÎM „Moldcell” SA și avocatul Eugeniu Bujoreanu.

Implicit, modificările operate la art. 75 alin.(2) Cod de procedură civilă prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 102 din 28 mai 2010, a exclus dreptul persoanei care nu este avocat de a fi reprezentant al persoanelor juridice în instanțele de judecată, indicând expres la „alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice sau de către avocați”, însă, totodată, nu a interzis dreptul persoanelor juridice de a încheia acte juridice personal sau prin reprezentant. Împuternicirile avocatului în conformitate cu art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă, art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură se confirmă prin mandat, iar în sensul alin. (1) al acestui articol, mandatul se eliberează în baza unui contract de asistență juridică, încheiat între avocat și client, în formă scrisă. Persoana împuternicită, în calitate de client, este în drept să transmită împuternicirile unei alte persoane.

Totodată, Curtea Constituțională prin hotărârea privind controlul constituționalității unor prevederi ale art. I pct. 5, art. II și art. III din Legea nr.102 din 28 mai 2010 „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, art.10 alin.(3) lit.a) din Legea nr.1260-XV din 19 iulie 2002 „Cu privire la avocatură” (republicată) nr. 3 din 10 februarie 2011, a considerat că instituirea restricțiilor asupra reprezentării judiciare nu contravine normelor constituționale și celor internaționale, precum și regulilor generale ale unei societăți democratice, pentru următoarele motive.

Constituția în art.26 alin.(3) prevede că în tot cursul procesului părțile au dreptul la asistența unui avocat, înțelegând prin aceasta o persoană care are calitatea de avocat, dobândită în condițiile prevăzute de lege. Această prevedere este o puternică garanție, care previne desfășurarea unor activități de asistență juridică de către persoane necalificate, nesupuse controlului profesional.

Deși, în realitate în cauzele civile reprezentanții neavocați ai persoanelor fizice și juridice exercită atribuții specifice avocatului, activitatea lor nu este subordonată unor exigențe etice sau profesionale, ceea ce subminează obligația pozitivă a statului de a asigura asistența juridică calificată în procedurile judiciare.

Noile amendamente privind reprezentarea judiciară răspund unor rațiuni de natură obiectivă, având drept scop de a face ordine într-un domeniu de importanță majoră pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, de a anihila deficiențele în acordarea asistenței juridice în cauze civile prin excluderea din acest proces a persoanelor, care în activitatea lor nu se conduc de standardele deontologice și profesionale pe care în mod normal le implică avocatura.

De asemenea, Colegiul învederează că contractul încheiat între părți guvernează doar raporturile contractuale stabilite între acestea, dar nu constituie un mod de formulare a împuternicirilor reprezentării contractuale. Împuternicirile reprezentantului sunt formulate în ordinea prevăzută de art. 80 Cod de procedură civilă. Respectiv în cazul persoanelor juridice reprezentanții contractuali pot fi: angajații împuterniciți ai persoanelor juridice (contract individual de muncă), avocații, după caz avocații stagiați. Specific persoanei juridice este și reprezentarea statutară, adică situația în care actele de procedură sunt îndeplinite în numele și interesul persoanei juridice de către organul de conducere în virtutea actului de constituire a persoanei juridice sau a actelor normative.

În corolar, Colegiul reține că o persoană juridică nu poate fi reprezentată de către o altă persoană juridică, chiar dacă împuternicirile au fost delegate unui avocat, în condițiile în care legislatorul a stabilit expres cercul de persoane care au dreptul de a acționa în interesele persoanei juridice în instanța de judecată.

Respectiv, instanța de apel întemeiată a conchis că transmiterea atribuțiilor de semnare a mandatului avocațial în baza unui contract de mandat nu se admite, inclusiv în contextul în care mandatarul nu este angajat al reclamantului, având în vedere că legea procesuală este precisă și strictă la acordarea împuternicirilor de reprezentare în procesul civil a unei persoane juridice.

Conjunctura redată *supra* confirmă concluzia instanței de apel de încetare a procedurii de apel, având în vedere existența circumstanțelor stabilite la art. 374 alin.(4) lit.b) Cod de procedură civilă.

Subsidiar, Colegiul reiterează că la materialele cauzei nu este anexată decât o procură în copie certificată, expirată la 31 decembrie 2017 (f.d.25). Or, la caz recurentul cu referire la normele ce reglementează împuternicirile în baza contractului de mandat, a pretins dreptul său de a acționa în cadrul prezentului proces civil în numele ÎM „Moldcell” SA, în baza împuternicirilor delegate de către ÎM „Incaso” SRL, prin intermediul lui Veaceslav Mîrza, având la bază procura eliberată de ÎM „Moldcell” SA.

În altă ordine de idei, chiar și în condițiile în care s-ar pretinde încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut la art.6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care înglobează și dreptul de acces la justiție, Colegiul notează că acest aspect nu acoperă viciile de

procedură admise de însuși apelant/recurent. Or, nu poate fi invocată încălcarea dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CtEDO, în condițiile în care apelantul/recurent nu-și valorifică drepturile procedurale conform normelor în vigoare.

Alte argumente aduse de către recurent nu pot fi reținute, deoarece alegațiile esențiale soluționării corecte ale cauzei au fost apreciate în raport cu normele de drept aplicabile speței deduse judecătii corelate cu circumstanțele cauzei și suportul probatoriu prezentat în acest sens.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la adoptarea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu.

Se menține încheierea din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea depusă de Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societatea pe Acțiuni împotriva lui Igor Berlinschi cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat